

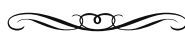
Література:

1. Довгань Г.Д. Загальна географія. 6 клас : [навч.-метод. посіб.] / Г.Д. Довгань. — Харків: Основа, 2010. — 144 с. — (Сер. «Географія. Мій конспект»).
2. Кібальник Л.Г. Вивчення вулканізму із застосуванням комп'ютерних технологій та мультимедіа (з досвіду роботи вчителів України і Росії) / Л.Г. Кібальник // Шкільна географічна освіта: інформаційно-комунікаційні технології у навчально-виховному процесі. — К.: ДНВП «Картографія», 2008. — С. 111–113.
3. Копилець Є.В. Вивчення унікальних форм рельєфу у шкільному курсі географії: ціннісний підхід / Є.В. Копилець // Імідж сучасного педагога. — 2008. — № 5–6. — С. 86–89.
4. Копилець Є.В. Виховання екологічних ціннісних орієнтацій у процесі вивчення теми «Літосфера» / Є.В. Копилець // Географія. — 2006. — № 22. — С. 6–10.
5. Копилець Є.В. Еколого-географічний проект «Суд над вулканізмом» / Є.В. Копилець // Географія та основи економіки в школі. — 2008. — № 1. — С. 22–26.
6. Копилець Є.В. Комп'ютерні технології та мультимедійні засоби виховання екологічних ціннісних орієнтацій підлітків у процесі вивчення загальної географії / Є.В. Копилець // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: Зб. наук. праць. — К.: Ін-т передових технологій, 2007. — Вип.7. — С. 94–97.
7. Копилець Е.В. Проект «Суд над вулканізмом» — пример технологизации воспитания экологических ценностных ориентаций школьников / Е.В. Копилець // География и экология в школе XXI века. — 2009. — № 9. — С. 63–69, 73.
8. Кучер Т.В. Экологическое образование учащихся в обучении географии: Пособ. для учителя / Т.В. Кучер. — М.: Просвещение, 1990. — 128 с.
9. Мархинин Е.К. Вулканизм / Е.К. Мархинин. — М.: Недра, 1985. — 288 с.
10. Мархинин Е.К. Цепь Плутона / Е.К. Мархинин. — М.: Мысль, 1973. — 334 с.
11. Николина В.В. Педагогические технологии в географическом образовании / В.В. Николина // География. — 1998. — № 46. — С. 14.
12. Попов В.С. Магматизм Земли / В.С. Попов // Соросовский образовательный журнал. — 1995. — № 1. — С. 74–81.
13. Скуратович О.Я. Загальна географія: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закладів / О.Я. Скуратович, Р.Р. Коваленко, Л.І. Круглик. — К.: Педагог. преса, 2006. — 256 с.
14. Стадник О.Г. Географія. 11 клас. Профільний рівень: Розробки уроків / О.Г. Стадник. — Харків: Ранок, 2011. — 464 с.
15. Тарасов Л.В. Природа Земли: прошлое, настоящее, будущее. Книга для любознательных школьников / Л.В. Тарасов. — Сумы: ИТД «Университетская книга», 2006. — 480 с.
16. Шпак А.В. Екологічне виховання учнів у курсі фізичної географії. 6 кл. / А.В. Шпак // Інновації на уроках географії / Упоряд. Є.І. Науменко, В.М. Андрєєва. — Харків: Основа, 2007. — С. 74–87.

УДК 911.3

А.Й. Лур'є, А.М. Немець, Н.В. Моштаківа

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ПОЗАШКІЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІ ЗАКЛАДИ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Розроблено класифікацію позашкільних навчально-виховних закладів та зазначено їх основні функції і напрями діяльності. Проаналізовано територіальний розподіл закладів по містах і районах Луганської області. За допомогою графоаналітичного методу багатовимірної класифікації визначено рівень розвитку позашкільної освіти в адміністративно-територіальних одиницях регіону, що дозволило ранжувати їх за цим показником та виділити 4 групи міст і районів області: з високим рівнем розвитку діяльності позашкільних навчально-виховних закладів, з рівнями вищим за середній, нижчим за середній та низьким.

Ключові слова: позашкільні навчально-виховні заклади, школи естетичного виховання, територіальна організація позашкільних навчально-виховних закладів Луганської області, групи адміністративно-територіальних одиниць Луганської області за рівнем розвитку позашкільної освіти

A. Lurie, L. Niemets, N. Moshtakova

OUT-OF-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF LUGANSK REGION: PRESENT SITUATION AND FEATURES OF TERRITORIAL ORGANIZATION

Classification of out-of-school educational institutions has been developed, their main functions and activity directions have been determined. Territorial distribution of institutions in cities and districts of Lugansk region has been analyzed. The level of out-of-school education in different administrative and territorial units of the region, using the semigraphical method of multidimensional classification, has been identified what enabled ranking the units and select four groups of cities and districts of the region. These were groups with high development level of out-of-school educational institutions' activity, above the average, below the average and low.

Keywords: out-of-school educational institutions, aesthetic schools, spatial organization of out-of-school educational institutions of Lugansk region, groups of administrative and territorial units of Lugansk region according to out-of-school education development level.

А.И. Лурье, Л.Н. Немец, Н.В. Моштакова

ВНЕШКОЛЬНЫЕ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТИ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ОСОБЕННОСТИ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Разработана классификация внешкольных учебно-воспитательных учреждений, определены основные их функции и направления деятельности. Проанализировано размещение учреждений по городам и районам Луганской области. С помощью графоаналитического метода многомерной классификации определен уровень развития внешкольного образования по административно-территориальным единицам региона, что позволило ранжировать их по этому показателю и выделить 4 группы городов и районов области: с высоким уровнем развития деятельности внешкольных учебно-воспитательных учреждений, с уровнями выше среднего, ниже среднего и низким.

Ключевые слова: внешкольные учебно-воспитательные учреждения, школы эстетического воспитания, территориальная организация внешкольных учебно-воспитательных учреждений Луганской области, группы административно-территориальных единиц Луганской области по уровню развития внешкольного образования.

Вступ, вихідні передумови. Комерціалізація засобів масової інформації, значний неконтрольований потік видовищної продукції, що має агресивну спрямованість і низьку культуру, викликають необхідність створення умов для забезпечення змістовного дозвілля дітей. Зростає значення і для окремої людини, і для суспільства в цілому позашкільної освіти, в основу якої мають бути покладені принципи гуманізму, демократизму, єдності загальнолюдських і національних цінностей, безперервності, наступності, багатокладності та варіативності, добровільності, доступності й практичного спрямування. Позашкільна освіта

здобується вихованцями, учнями і слухачами в позаурочний час у позашкільних навчально-виховних закладах (ПНВЗ). ПНВЗ – це широкодоступні заклади освіти, які надають знання, формують уміння й навички за інтересами, забезпечують потреби особистості в творчій самореалізації та інтелектуальний, духовний і фізичний розвиток, підготовку до активної професійної і громадської діяльності, створюють умови для соціального захисту й організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я вихованців, учнів і слухачів [1]. Існує низка публікацій, присвячених дослідженню діяльності ПНВЗ. Проте

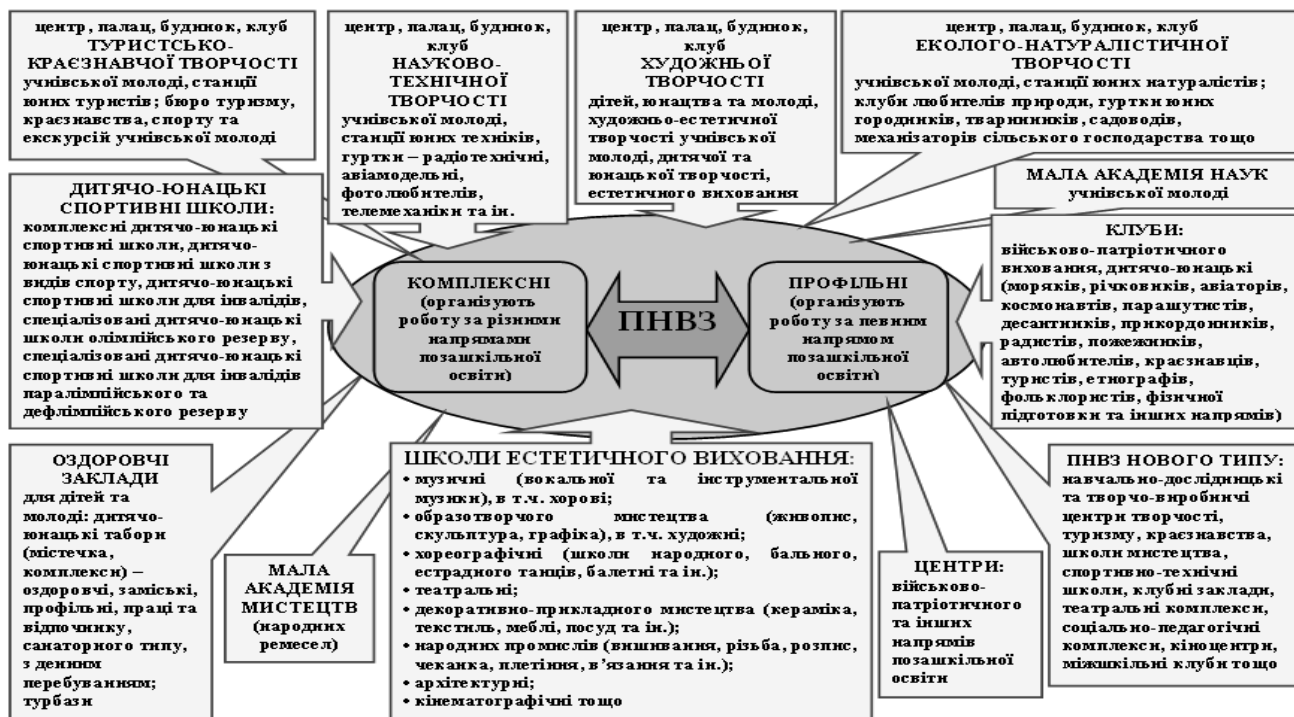

Рис. 1. Класифікація ПНВЗ (складено авторами за [1, 3])

серед них переважають роботи педагогів, які досліджують передусім навчально-виховні аспекти функціонування закладів. Територіальні аспекти функціонування ПНВЗ, у т. ч. в регіональному розрізі, залишаються практично поза увагою сучасних науковців, зокрема економіко-географів.

Мета дослідження – висвітлити результати комплексного аналізу мережі ПНВЗ Луганської області: розглянути функції та основні напрями діяльності закладів, дати їх класифікацію, виявити територіальні особливості розміщення та рівня розвитку ПНВЗ Луганської області.

Виклад основного матеріалу. До ПНВЗ області відносяться державні, комунальні та приватні заклади, які можуть існувати в різних формах, видах

і типах (рис.1) та діяти в різних функціональних напрямках (рис.2).

Відповідно до основних напрямів діяльності та покладених на них завдань ПНВЗ виконують цілу низку функцій: дозвілєво-розважальну (рекреаційну), функцію соціалізації, виховну, освітньо-розвивальну, інформаційну, оздоровчу, реабілітаційну, спортивну, краєзнавчу та деякі інші.

На 1.01.2009 р. на території Луганської області функціонувало 79 шкіл естетичного виховання (ШЕВ) та 69 інших ПНВЗ (рис.3) [4]. Практично всі вони діяли у містах та районних центрах області. Так, із 79 ШЕВ тільки 5 закладів працювали у сільській місцевості (в селах Червона Поляна і Дякове Антрацитівського, Шувалівка і Чмирівка Старобільського та Орджонікідзе Краснодонського районів) [6].

Серед найбільших ПНВЗ Луганської області слід назвати:

- Луганський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді;
- Луганський обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді;
- Луганський обласний центр дитячо-юнацького туризму та краєзнавства;
- Комплексний позашкільний навчально-виховний заклад «Палац позашкільної роботи, творчості дітей та учнівської молоді, м. Луганськ»;
- Луганський державний будинок художньої та технічної творчості.

Рис.2. Основні функціональні напрями діяльності ПНВЗ (складено авторами за [1])

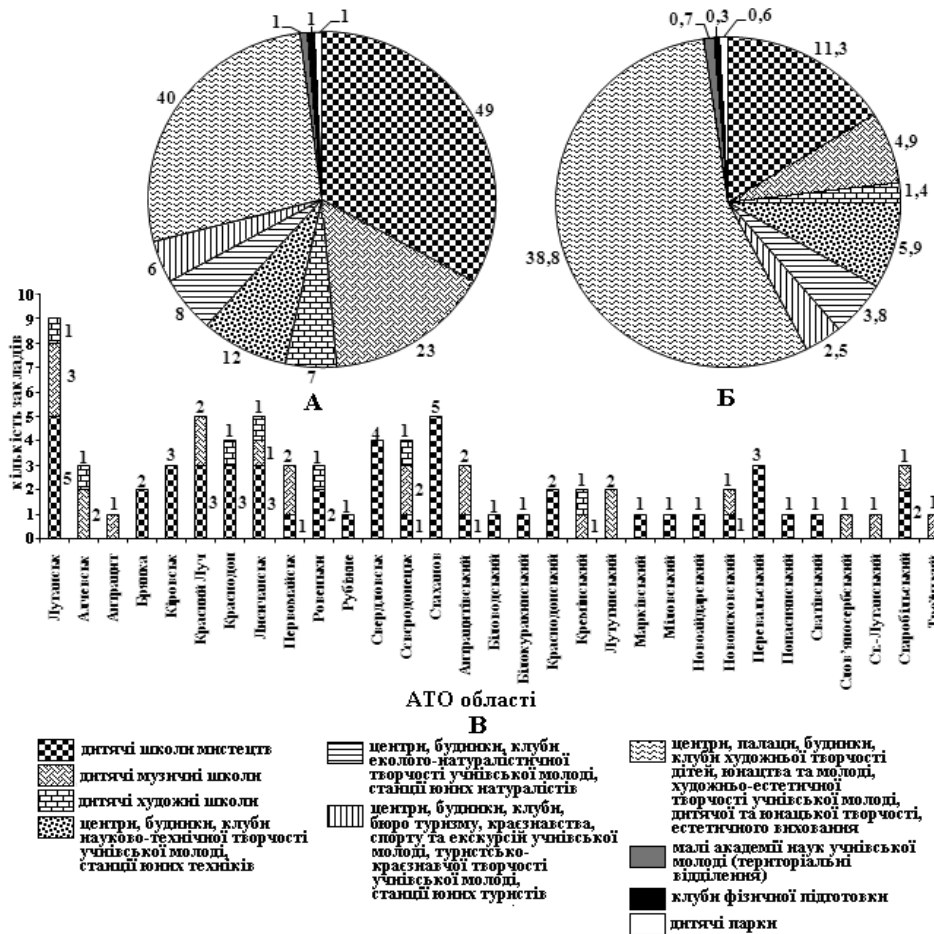

Рис.3. ПНВЗ Луганської області на 1.01.2009 р.: А – кількість закладів різних видів, Б – ними обслуговано дітей, тис. осіб; В – територіальний розподіл ШЕВ [4; 6]

Динаміка мережі ПНВЗ Луганської області й України в 1995-2010 рр. [4; 5]

Навчальний рік	1995-1996	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Дитячі школи мистецтв Луганської області	15	34	34	36	38	40	41	41	44	49	49
в них учнів, тис. осіб	4,6	7,3	7,7	8,7	9,1	9,5	9,6	9,6	10,3	11,3	11,4
Дитячі школи мистецтв України	244	307	312	319	348	358	370	377	389	418	422
Дитячі музичні школи Луганської області	63	41	41	39	37	35	34	34	31	23	23
в них учнів, тис. осіб	14,5	6,8	6,6	6,1	5,8	5,6	5,6	5,2	5,4	4,9	5,0
Дитячі музичні школи України	1201	1036	1025	1021	995	985	966	954	938	908	905
Дитячі художні школи Луганської області	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
в них учнів, тис. осіб	1,4	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4
Дитячі художні школи України	138	130	131	130	127	122	124	125	125	123	124
Дитячі хореографічні школи Луганської області	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
в них учнів, тис. осіб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дитячі хореографічні школи України	10	9	10	11	11	11	12	12	10	10	10
Всього ШЕВ у Луганській області	86	82	82	82	82	82	82	82	82	79	79
Загальна кількість учнів у ШЕВ, тис. осіб	20,5	15,2	15,5	16,0	16,1	16,4	16,5	16,1	17,1	17,6	17,8
Охопленість школярів Луганської області діяльністю ШЕВ, %	5,5	4,7	5,0	5,5	5,9	6,5	7,1	7,4	8,4	9,2	9,6
Всього ШЕВ в Україні	1593	1482	1478	1481	1481	1476	1472	1468	1462	1459	1461
Питома вага ШЕВ Луганської області в Україні, %	5,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,6	5,6	5,6	5,6	5,4	5,4
Центри, будинки, клуби науково-технічної творчості учнівської молоді, станції юних техніків	13	13	13	13	13	13	12	11	11	12	12
в них учнів, тис. осіб	10,7	8,6	6,7	5,7	6,5	6,0	6,1	5,7	5,7	5,9	6,0
Центри, будинки, клуби еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, станції юних натуралістів	11	9	9	9	9	9	9	8	8	8	8
в них учнів, тис. осіб	7,2	4,7	4,5	4,8	4,7	4,4	4,7	3,9	4,0	3,8	4,1
Центри, будинки, клуби, бюро туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді, туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді, станції юних туристів	8	7	7	7	7	7	7	7	7	6	6
в них учнів, тис. осіб	5,3	3,4	2,9	3,3	3,1	2,9	3,6	3,2	3,3	2,5	2,5
Центри, палаци, будинки, клуби художньої творчості дітей, юнацтва та молоді, художньо-естетичної творчості учнівської молоді, дитячої та юнацької творчості, естетичного виховання	41	40	40	40	40	40	41	40	40	40	41
в них учнів, тис. осіб	54,6	47,7	44,1	43,8	42,4	42,9	43,3	42,4	40,6	38,8	41,6
Малі академії наук учнівської молоді (територіальні відділення)	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
в них учнів, тис. осіб	-	-	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Клуби фізичної підготовки	2	3	4	4	4	3	3	1	1	1	
в них учнів, тис. осіб	1,0	1,5	2,2	2,2	2,3	1,4	1,5	0,6	0,6	0,3	
Дитячі парки	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
в них учнів, тис. осіб	-	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7
Інші заклади	1	-	1	1	1	2	-	-	-	-	-
в них учнів, тис. осіб	0,1	-	0,3	0,3	0,3	1,0	-	-	-	-	-
Всього ПНЗ у Луганській області	76	73	76	76	76	76	74	69	69	69	69
Загальна кількість учнів у ПНЗ, тис. осіб	78,9	66,3	61,8	61,2	60,5	59,8	60,4	57,0	55,4	52,6	55,6
Охопленість школярів Луганської області діяльністю ПНЗ, %	21,0	20,4	20,0	21,0	22,2	23,7	25,8	26,4	27,3	27,6	29,9
Всього ПНВЗ	162	155	158	158	158	158	156	151	151	148	148
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ у ПНВЗ, тис. осіб	99,4	81,5	77,3	77,2	76,6	76,2	76,9	73,1	72,5	70,2	73,4
Охопленість позашкільною освітою дітей шкільного віку, %	26,5	25,1	25	26,5	28,1	30,2	32,9	33,8	35,7	36,8	39,5

Протягом 2008/2009 навчального року в ПНВЗ Луганської області навчалось 70,2 тис. дітей, в тому числі 17,6 тис. – в ШЕВ і 52,6 тис. – в інших ПНВЗ (рис.3) [4]. Позашкільною освітою було охоплено 36,8 % загальної кількості школярів (відповідно 9,2 % і 27,6 %). За цим показником область стабільно займає одне з найперших місць в Україні. При цьому, незважаючи на загальне зменшення кількості ПНВЗ протягом останніх років (на 14 закладів за 1995-2010 рр.), в області спостерігається позитивна тенденція збільшення охопленості школярів позашкільною освітою – від 26,5 % в 1995/1996 навчальному році до 39,5 % у 2009/2010 навч. році (табл.1).

На основі ряду показників, що характеризують діяльність ПНВЗ (зокрема, кількість ПНВЗ різних видів, в т. ч. в сільській місцевості; кількість дітей, що ними обслуговано; охопленість школярів позашкільною освітою; кількість працівників ПНВЗ тощо), за допомогою графоаналітичного методу багатовимірної класифікації [2] було проведено ранжування адміністративно-територіальних одиниць Луганської області за рівнем розвитку позашкільної освіти в 2008 р. (рис. 4). Це дозволило виділити у межах області 4 групи міст і районів за станом розвитку ПНВЗ: 1) з високим рівнем (Кіровськ, Алчевськ, Стаханов, Лисичанськ); 2) вищим за середній (Севєродонецьк, Первомайськ, Краснодон, Луганськ); 3) нижчим за середній (Брянка, Красний Луч, Рубіжне, Ровеньки, Антрацитівський район); 4) низьким (усі інші райони та міста Свердловськ і Антрацит).

Проблема недостатнього розвитку позашкільної освіти в адміністративних районах, особливо в сільській місцевості, є характерною не тільки для Луганської області, а й для України в цілому, тому потребує нагального вирішення як на регіональному, так і на загальнодержавному рівні. У зв'язку з цим в Луганській області здійснюється координація зусиль місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових, культурних установ, виробничих підприємств, громадських організацій на подальше становлення та розвиток закладів усіх типів і форм власності за основними напрямками позашкільної освіти. В результаті, на сьогодні в

регіоні вже накреслилися певні позитивні тенденції розвитку діяльності ПНВЗ – розширюється мережа груп, гуртків, творчих об'єднань, секцій і клубів, удосконалюються форми і методи позашкільної освіти. Найбільшим попитом у школярів користуються гуртки декоративно-прикладного мистецтва (57 % усіх гуртків і творчих об'єднань). Відроджуються гуртки бісерного рукоділля, писанкарства, витинанки, батику та ін. Великий інтерес проявляють діти до таких творчих об'єднань, як школи юних екологів, комп'ютерного зв'язку, природничих наук, журналістики, інформаційних технологій тощо. Зросло прагнення дітей до здобуття економічних знань, а також до експериментально-дослідницької роботи. Чинником позитивної тенденції в залученні дітей до здобуття позашкільної освіти є також цілеспрямована робота зі створення відповідних умов для дітей сільської місцевості шляхом розвитку мережі філій ПНВЗ обласного та районного підпорядкування або відкриття гуртків таких закладів на базі загальноосвітніх навчальних закладів сільської місцевості.

Висновки. ПНВЗ Луганської області відіграють пріоритетну роль в організації змістовного дозвілля і відпочинку дітей, вихованні й розвитку дитячих талантів та творчої особистості. Можливість вбирати в себе функції, що сприяють формуванню і розвитку підростаючого покоління, робить їх роботу привабливою, цікавою і змістовною, а це, у свою чергу, сприяє залученню до них молоді. Дозвільна установа дає можливість широким масам школярів розвивати свої творчі здібності і відкриває шляхи самореалізації особистості. У своїх вищих формах ця освітньо-дозвільна діяльність служить цілям виховання, освіти і самовиховання підростаючого покоління. Вирішуються дані завдання у позашкільних закладах своєрідно, в обмеженому поєднанні з культурним відпочинком та інтелектуальними розвагами. Це викликає сприятливий психологічний настрій і полегшує процес соціалізації підростаючого покоління.

Рецензент – доктор географічних наук,
професор С.В. Костріков

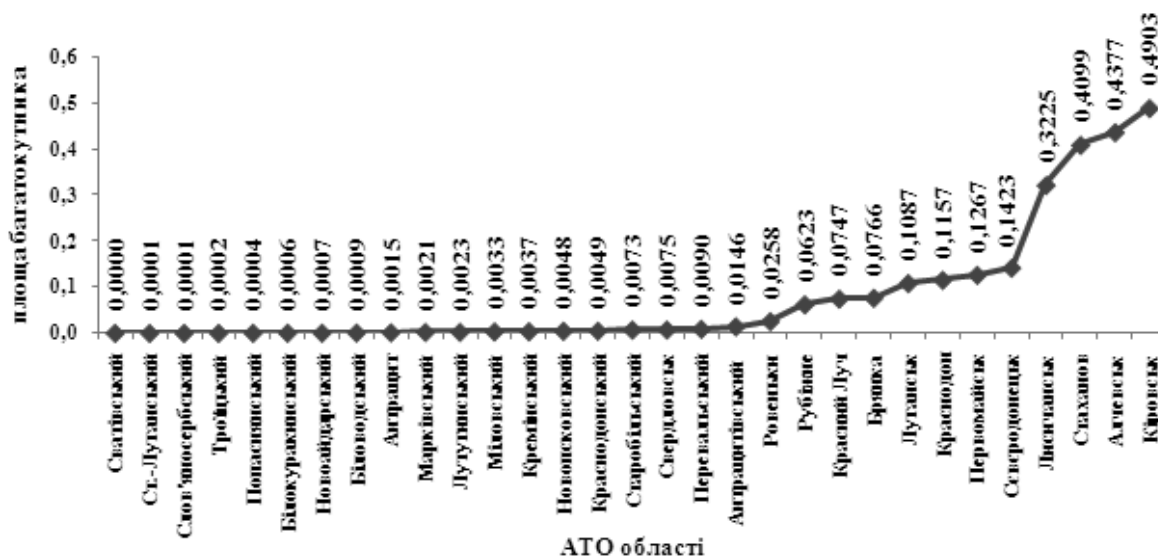

Рис.4. Графік Паретто для розподілу міст і районів Луганської області за рівнем розвитку позашкільної освіти на 1.01.2009 р.

Література:

1. Закон України від 22.06.2000 р. № 1841-III «Про позашкільну освіту»: за станом на 01.01.2011 р.: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1841-14>
2. Машков О.А. Графоаналітичний метод багатовимірної класифікації суспільно-географічних об'єктів / О.А. Машков, К.А. Немець // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – Вип.8 (1). – С. 30-35.
3. Постанова КМУ від 06.05.01 р. № 433 «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад»: за станом на 06.09.2010 р.: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=433-2001-%EF>
4. Статистичний щорічник Луганської області за 2008 р.: Ч.І / [за ред. С.Г. Пілієва]. – Луганськ: Голов. управління статистики у Луганській обл., 2009. – 382 с.
5. Статистичний щорічник України за 2008 р. / Держ. комітет статистики України; за ред. О.Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2009. – 567 с.
6. Статистичні матеріали про діяльність шкіл естетичного виховання Луганської області з 2000 по 2009 рр. Управління культури і туризму Луганської облдержадміністрації (довідка № 58/57 від 19.01.2010 р.).

УДК 528.94

А.В. Мельник

Ужгородський національний університет

ГЕОПРОСТОРОВА ІНФРАСТРУКТУРА В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У КАРТОГРАФІЇ

У сучасних умовах від удосконалення картографічного і географічного забезпечення, а також створення інфраструктур просторових даних залежить вирішення багатьох питань у різних галузях. Адже способів надання та джерел картографічної інформації стало набагато більше. Значно змінились технології збирання даних про місцевість, підготовка та візуалізація карт. На зміну традиційним методикам прийшли електронно-цифрові аналоги.

У даній публікації розглянуто деякі аспекти послідовного розвитку і підтримки геопросторової інфраструктури в контексті поширення географічного підходу як основи для розуміння сучасного світосприйняття.

Ключові слова: геопросторова інфраструктура, географічні інформаційні системи і технології, web-картографія, географічний підхід.

A. Melnyk

GEOSPATIAL INFRASTRUCTURE IN THE CONTEXT OF INNOVATION PROCESSES IN CARTOGRAPHY

Nowadays, solution to many problems in various fields depends upon mapping and geographical software improvement, as well as infrastructure of spatial data. Techniques and sources of mapping information have significantly increased. Technologies of data collection on the location, preparation and visualization of maps have significantly changed. Electronic digital counterparts have appeared instead of the traditional procedures.

This publication deals with some aspects of the consecutive development and maintenance of geospatial infrastructure in the context of the geographical approach as a basis for the modern world perception.

Keywords: geospatial infrastructure, geographical information systems and technologies, web-mapping, geographic approach.

A.В. Мельник

ГЕОПРОСТРАНСТВЕННАЯ ИНФРАСТРУКТУРА В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В КАРТОГРАФИИ

В современных условиях от совершенствования картографического и географического обеспечения, а также создания инфраструктур пространственных данных зависит решение многих вопросов в различных областях. Ведь способов представления и источников картографической информации стало намного больше. Значительно изменились технологии сбора данных о местности, подготовка и визуализация карт. На смену традиционным методикам пришли электронно-цифровые аналоги.

В данной публикации рассмотрены некоторые аспекты последовательного развития и поддержки геопространственной инфраструктуры в контексте распространения географического подхода как основы для понимания современного мировосприятия.

Ключевые слова: геопространственная инфраструктура, географические информационные системы и технологии, web-картография, географический подход.